

## Onderwerp

Beleidsvisie op de ontmoetingsfunctie van wijk- en dorpshuizen: "Thuis in de Buurt"

|                 |             |                           |                          |
|-----------------|-------------|---------------------------|--------------------------|
| <b>Datum</b>    | 19 mei 2020 | <b>Naam en telefoon</b>   | D. van de Kleut/P. Noten |
| <b>Afdeling</b> | MM/MO       | <b>Portefeuillehouder</b> | T. van Kessel            |

## Advies

1. Beleidsvisie op de ontmoetingsfunctie van wijk- en dorpshuizen –inclusief bijlage met richtinggevende vragen- ter opiniëring aanbieden aan de opiniecommissie Sociaal-Bestuurlijk van 18 juni 2020;
2. Daarna een procesaanpak te ontwerpen om de realisering van de visie ter hand te nemen.

## Aanleiding

De rol en functie van de wijk- en dorpshuizen is aan verandering onderhevig. Omdat de samenleving verandert, moeten de wijk- en dorpshuizen mee-veranderen. De samenstelling van onze bevolking wijzigt zich gestaag, steeds meer mensen zijn door extramuralisering aangewezen op hun eigen woon- en leefomgeving en het traditionele verenigingsleven verandert.

Dit vraagt om een nieuwe visie op de ontmoetingsfunctie van de wijk- en dorpshuizen, waarbij we deze opnieuw inbedden in de huidige en toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen.

Een belangrijke pijler voor de nieuwe stijl wijk- en dorpshuizen wordt het concept van het versterken van de sociale veerkracht van inwoners. Door dit concept als leidend principe te nemen en hiervoor de juiste voorwaarden te scheppen, richt dat de programmering en de exploitatie van de wijk- en dorpshuizen.

## Aan welke opdracht draagt dit advies bij?

Dit advies draagt bij aan de transformatieopdracht voor het sociaal domein, waarin we onder andere er naar streven om meer collectieve voorzieningen in de WMO te ontwikkelen op wijk- en buurtniveau.

## Welk resultaat willen we bereiken?

Met deze visie kunnen we het gesprek aan met de besturen van de wijk- en dorpshuizen en andere belanghebbenden hoe we dit vertalen naar nieuwe functies en nieuwe exploitatieafspraken.

## Argumenten voor:

1. *Steeds meer mensen zijn voor ontmoeting aangewezen op de eigen wijk of buurt*  
Onder invloed van de grote stelselwijzigingen (WLZ/WMO) is er steeds meer sprake van extramuralisering. Dat wil zeggen dat (kwetsbare) inwoners steeds langer ondersteund worden in hun eigen woon- en leefomgeving. Allerlei zorginstellingen sluiten hun deuren en verplaatsen hun aanbod naar wijken en buurten. Daardoor verandert de behoefte aan ontmoeting op wijk- en buurtniveau.
2. *'Ontmoeten' moet makkelijker en toegankelijker worden gemaakt voor inwoners*

De financieel-economische verschillen tussen inwoners nemen toe. Daardoor zijn grotere groepen mensen niet (goed) in staat om bijvoorbeeld de lidmaatschapsgelden van verenigingen, kosten voor deelname aan activiteiten of commerciële prijzen voor koffie te betalen. Flankerend armoedebeloid slaagt er niet in om dit gat voldoende te dichten. Er komt hierdoor steeds meer behoefte aan vormen ontmoeting zonder (hoge) financiële drempels.

3. *We hebben een transformatie-opdracht te vervullen in de zorg en welzijnsvoorzieningen.* Vanuit de WMO moeten we onze inwoners voorzien van passende vormen van hulp, zorg en ondersteuning. In het palet aan voorzieningen die we daarvoor inzetten, moeten we een verschuiving realiseren. We willen zoveel mogelijk laagdrempelige, collectieve voorzieningen op buurt- wijkniveau ontwikkelen. Daardoor hoeven we minder dure en gespecialiseerde vormen van hulp en ondersteuning in te zetten en blijft het geheel betaalbaar. Wijk- en dorpshuizen kunnen in het ontwikkelen en aanbieden van aangepaste vormen van dagbesteding en laagdrempelige ontmoeting hierin een grotere rol spelen.

## Kanttelingen

1. *We hebben nog niet met iedereen gesproken*

We beseffen heel goed dat elk wijk- of dorpshuis zijn eigen positie en functie heeft in de gemeenschap. De gemeenschapshuizen hebben zich geleidelijk aan ontwikkeld, afgestemd op de mogelijkheden van de gemeenschap waarvoor ze bedoeld zijn. Dit alles binnen het kader, waarbij de dagelijkse exploitatie van het gemeenschapshuis betaald wordt uit de opbrengsten van verhuur en horeca. Door dit alles zijn er ook aanzienlijke verschillen ontstaan in het functioneren van de wijk- en dorpshuizen in de verschillende buurten, wijken en kernen. Juist vanwege deze verschillen willen we eerst zelf als gemeente een heldere visie ontwikkelen, alvorens we het gesprek aangaan met de besturen van wijk- en dorpshuizen. Dan kunnen we vervolgens ook maatwerk toepassen, waar de situatie daar om vraagt.

2. *De financiële gevolgen van deze beleidsvisie zijn nog niet in beeld.*

Als er meer laagdrempelige ontmoetingsactiviteiten worden ontwikkeld en aangeboden, zou dit ten koste kunnen gaan van verhuuropbrengsten. Daardoor zou de exploitatie duurder kunnen gaan uitvallen. Tegelijkertijd willen we ook vanuit de zorg- en ondersteuningskant meer aanbod te ontwikkelen, wat kan zorgen voor nieuwe inkomstenstromen voor wijk- en dorpshuizen. Omdat dit een maatwerkproces is, wat we in de komende jaren moeten zien vorm te geven met tal van belanghebbenden, kunnen we nog niet aangeven of het per saldo meer geld van de gemeente gaat kosten. Ook weten we nu nog niet welke uitvoeringsgevolgen dit heeft voor bijvoorbeeld onze afdeling Vastgoed.

Bij het ontwikkelen van de nieuwe Iemhof doen we nu de eerste ervaringen hiermee op.

## Waar moeten we rekening mee houden?

### a. Financiën

Nog niet van toepassing

## *b. Privacy*

Niet van toepassing

## *c. Communicatie*

Geen bijzonderheden

## *d. Uitvoering*

Na het advies van de opiniecommissie gaan we een proces ontwerpen om de visie uit te voeren.

## *e. Overlegd met*

- Wethouders Frank den Brok en Thijs van Kessel
- Afdeling Vastgoed
- Afdeling F&C

## **Bijlagen**

- Beleidsnota "Thuis in de Buurt: iedereen doet mee"
  - Opiniërende vragen voor de discussie in de opiniecommissie
- 

## **Samenvatting**

De rol en functie van de wijk- en dorpshuizen is aan verandering onderhevig. Omdat de samenleving verandert, moeten de wijk- en dorpshuizen mee-veranderen. De samenstelling van onze bevolking wijzigt zich gestaag, steeds meer mensen zijn door extramuralisering aangewezen op hun eigen woon- en leefomgeving en het traditionele verenigingsleven verandert.

Dit vraagt om een nieuwe visie op de ontmoetingsfunctie van de wijk- en dorpshuizen, waarbij we deze opnieuw inbedden in de huidige en toekomstige maatschappelijke ontwikkelingen.

Een belangrijke pijler voor de nieuwe stijl wijk- en dorpshuizen wordt het concept van het versterken van de sociale veerkracht van inwoners. Door dit concept als leidend principe te nemen en hiervoor de juiste voorwaarden te scheppen, richt dat de programmering en de exploitatie van de wijk- en dorpshuizen.

Met het omarmen van deze visie kunnen we op een duidelijke wijze het gesprek aan met de belanghebbenden en kunnen we daarna de consequenties voor de uitvoering verder met elkaar bepalen.